

Warszawa, 24.08.2023 r.

Pan Paweł Szefernaker
Pełnomocnik Rządu
do spraw uchodźców wojennych
z Ukrainy
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
i Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa
kontakt@mswia.gov.pl

Szanowny Panie Pełnomocniku,

Ukraińska Fundacja „Right to Protection” (zwana dalej "Fundacją") jest organizacją charytatywną, która swoją działalność skupia na udzielaniu pomocy osobom wewnątrznie i zewnątrznie przesiedlonym w i z Ukrainy, osobom objętym ochroną czasową, osobom potrzebującym ochrony międzynarodowej, bezpaństwowcom, osobom zagrożonym bezpaństwowością i osobom nieposiadającym dokumentów. Od początku konfliktu na wschodzie Ukrainy Fundacja monitoruje sytuację w zakresie ochrony praw osób wewnątrznie przesiedlonych, zapewniając pomoc prawną i realizując coraz więcej działań humanitarnych na Ukrainie. Od 2023 r. Fundacja prowadzi również projekt który skupia się na mechanizmach ochrony Ukraińców poszukujących ochrony w Polsce - "Zapewnienie wsparcia R2P w zakresie reagowania kryzysowego i odbudowy na rzecz ukraińskich uchodźców w Polsce". Celem projektu jest poprawa dobrostanu psychicznego osób objętych pomocą przez świadczenie usług w zakresie zdrowia psychicznego i wsparcia

Warsaw, 24.08.2023

Mr Paweł Szefernaker
Government Plenipotentiary
for war refugees
from Ukraine
Ministry of the Interior
and Administration
5 Stefana Batorego Street
02-591 Warsaw, Poland
kontakt@mswia.gov.pl

Esteemed Plenipotentiary,

The Ukrainian Right to Protection Foundation (the "Foundation") is a charitable organization that focuses its activities on providing assistance to internally and externally displaced persons in and from Ukraine, persons under temporary protection, persons in need of international protection, stateless persons, persons at risk of statelessness and undocumented persons. Since the beginning of the conflict in eastern Ukraine, the Foundation has been monitoring the situation to protect the rights of internally displaced persons, providing legal assistance and implementing a growing number of humanitarian activities in Ukraine. Since 2023. The Foundation is also running a project which focuses on protection mechanisms for Ukrainians seeking protection in Poland - 'Providing R2P support for emergency response and recovery to Ukrainian refugees in Poland'. The aim of the project is to improve the mental wellbeing of targeted persons by providing mental health and psychological

psychologicznego, pomocy prawnej i informacyjnej, jak również prowadzenie działań rzeczniczych dla tych osób.

1. Aktualna sytuacja prawna: wydłużenie okresu legalnego pobytu obywateli Ukrainy objętych ochroną czasową w Polsce

Legalny pobyt obywateli Ukrainy i określonych członków ich rodzin, którzy w okresie od 24 lutego 2022 r. przybyli do Polski w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, został przedłużony do 4 marca 2024 r., a w niektórych przypadkach do 31 sierpnia lub 30 września 2024 r.. Opisane zmiany zostały wprowadzone *do ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* (tzw. „specustawa ukraińska”) przez art. 12 *ustawy z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie nazw uczelni służb państwowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej, ustawy o Państwowej Straży Pożarnej oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1088).

W szczególności docenić należy fakt, że **polski ustawodawca przedłużył okres legalnego pobytu dla obywateli Ukrainy przebywających w Polsce razem z uczącymi się dziećmi i zapewnił im dłuższe prawo pobytu wynikającego z tymczasowej ochrony do dnia 31.08.2024 r., co jest zgodne z art. 23 ust. 2 dyrektywy Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następcami (dalej: Dyrektywa Rady).**

support services, legal assistance and information, as well as conducting advocacy activities for these persons.

1. Current legal situation: extension of the period of legal residence of Ukrainian citizens under temporary protection in Poland

The legal stay of Ukrainian citizens and certain members of their families who arrived in Poland in the period from 24 February 2022 in connection with the hostilities conducted on the territory of Ukraine has been extended until 4 March 2024, and in some cases until 31 August or 30 September 2024 . The described amendments were introduced *into the Law on Assistance to Citizens of Ukraine in Connection with the Armed Conflict on the Territory of Ukraine* (the so-called “Ukrainian special law”) by Article 12 of the *Law of 14 April 2023 on Changes to the Names of State Service Colleges Supervised by the Minister Responsible for Internal Affairs, Changes to the Law on the Police, the Law on the Border Guard, the Law on the State Fire Service and Some Other Laws* (Journal of Laws, item 1088).

In particular, it is to be appreciated that the **Polish legislator extended the period of legal residence for Ukrainian citizens residing in Poland together with their schoolchildren and provided them with a longer right of residence resulting from temporary protection until 31.08.2024, which is in accordance with Article 23(2) of Council Directive 2001/55/EC of 20 July 2001 on minimum standards for giving temporary protection in the event of a mass influx of displaced persons and on measures promoting a balance of efforts between Member States in receiving such persons and bearing the**

Z kolei, w wyniku opublikowania w dniu 27 stycznia 2023 r. ustawy z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju oraz niektórych innych ustaw, doszło do **nowego sposobu uregulowania** możliwości składania przez osoby objęte ochroną czasową w Polsce wniosków o udzielenie **zezwolenia na pobyt czasowy w Polsce**.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem przepisów specustawy ukraińskiej, o pobyt czasowy w Polsce mogą ubiegać się obywatele Ukrainy korzystający z ochrony czasowej w Polsce **wyłącznie** jeśli celem ich pobytu w Polsce jest:

- wykonywanie pracy,
- wykonywanie pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (Blue Card) lub
- prowadzenie działalności gospodarczej.

Ponadto, **do dnia 4 marca 2024 r. udziela się zezwolenia na pobyt czasowy obywatelom Ukrainy niespełniającym ustawowych wymogów warunkujących udzielenie zezwolenia**, chyba że:

- dane cudzoziemca znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu,
- wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- w toku postępowania cudzoziemiec złożył wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane albo zeznał on nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu użycia go jako autentycznego.

consequences thereof (hereinafter: the Council Directive).

*On the other hand, as a result of the publication on 27 January 2023 of the Act of 13 January 2023 amending the Act on Assistance to Citizens of Ukraine in Connection with the Armed Conflict on the Territory of Ukraine and Certain Other Acts, there was a **new way of regulating the** possibility for persons under temporary protection in Poland to apply for a **temporary residence permit in Poland**.*

According to the current wording of the provisions of the Ukrainian special law, Ukrainian citizens enjoying temporary protection in Poland may apply for temporary residence in Poland **only** if the purpose of their stay in Poland is:

- doing the job,
- pursuing a highly qualified occupation (Blue Card) or
- conducting business.

In addition, **until 4 March 2024, a temporary residence permit shall be granted to Ukrainian nationals who do not meet the statutory requirements for the granting of a permit**, unless:

- the alien's data are in the Schengen Information System for the purpose of refusing entry and stay,
- is required for reasons of defense or state security or the protection of public safety and order,
- In the course of the proceedings, the foreigner has submitted an application containing false personal data or false information or has enclosed documents containing such data, or has given false testimony or concealed the truth or forged or counterfeited a document in order to use it as authentic.

Zezwolenia, o którym mowa powyżej, **udziela się na okres 1 roku licząc od daty wydania decyzji.** Jeśli jednak obywatel Ukrainy wykaze, że spełnia wszystkie wymogi udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy przewidziane dla danego celu pobytu (w celu wykonywania pracy, w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji lub w celu prowadzenia działalności gospodarczej), może od 1 kwietnia 2023 r. ubiegać się o udzielenie mu **zezwolenia na maksymalny, 3-letni okres.** W przypadku obywateli Ukrainy, którzy ubiegają się lub będą ubiegać o zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej w formie jednoosobowej działalności gospodarczej, do dnia 4 marca 2024 r. roku nie stosuje się wymogu wykazania, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej osiągnięto w roku podatkowym poprzedzającym złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy odpowiednio wysoki dochód, lub że zatrudnia się odpowiednią liczbę pracowników, lub że prowadzi się działania, które pozwolą w przyszłości osiągnąć wymagany dochód.

Niestety, obecnie specustawa ukraińska **nie przewiduje możliwości ubiegania się o zezwolenie na pobyt czasowy przez dzieci objęte w Polsce ochroną czasową, nawet jeśli są dziećmi osób uprawnionych od 1 kwietnia 2023 r. do złożenia wniosku o pobyt czasowy.**

2. Dlaczego ważne jest jak najwcześniejsze zaplanowanie dalszych działań legislacyjnych dotyczących osób z Ukrainy w Polsce?

Najpóźniej w marcu 2025 r. tymczasowa ochrona w Unii Europejskiej dla osób z Ukrainy dobiegnie końca. Zgodnie z artykułem 20 Dyrektywy Rady: „**Po zakończeniu trwania tymczasowej ochrony**

The permit referred to above **is granted for a period of 1 year from the date of the decision.** However, if the Ukrainian citizen demonstrates that he/she meets all the requirements for the granting of a temporary residence permit provided for the purpose of stay (for the purpose of work, for the purpose of highly qualified employment or for the purpose of business), he/she may, as of 1 April 2023, apply for **a permit for a maximum period of 3 years.** For citizens of Ukraine who apply or will apply for a temporary residence permit for the purpose of self-employment in the form of a sole proprietorship, until 4 March 2024, the requirement to demonstrate that a sufficiently high income has been generated in the business activity in the fiscal year preceding the application for a temporary residence permit, or that a sufficient number of employees are employed, or that activities are carried out that will generate the required income in the future, does not apply.

Unfortunately, at present, the Ukrainian special law **does not provide for the possibility for children under temporary protection in Poland to apply for a temporary residence permit, even if they are children of persons entitled as of 1 April 2023 to apply for temporary residence.**

2. Why is it important to plan as early as possible for further legislative action concerning people from Ukraine in Poland?

By March 2025 at the latest, temporary protection in the European Union for persons from Ukraine will come to an end. According to Article 20 of the Council Directive: "**After the termination of**

stosuje się ogólne prawa dotyczące ochrony i cudzoziemców w Państwach Członkowskich, bez uszczerbku dla art. 21, 22 i 23". W szczególności zwrócić należy uwagę na wymóg "poszanowania godności ludzkiej" wynikający z prawidłowego wdrożenia postanowień Dyrektywy Rady już po zakończeniu trwania tymczasowej ochrony.

Głównym powodem powrotu osób z Ukrainy będzie zakończenie wojny i eliminacja związanych z nią zagrożeń dla bezpieczeństwa. Jednakże, dostępność podstawowych usług, takich jak elektryczność, woda, opieka zdrowotna, mieszkalnictwo i źródła utrzymania w Ukrainie będzie również odgrywać kluczową rolę w kształtowaniu ich decyzji, jak wskazuje Biuro Wysokiego Komisarza ds. Uchodźców (UNHCR). Powiązanie wysiłków na rzecz odbudowy Ukrainy ze "strategią wyjścia" z tymczasowej ochrony w Polsce i Unii Europejskiej są zatem niezbędne, podobnie jak wspieranie osób objętych ochroną tymczasową przez stały dostęp do informacji na temat warunków w ich miejscach pochodzenia. Władze ukraińskie odegrają decydującą rolę w tym, jak długo potrwa odbudowa, co będzie miało bezpośrednie konsekwencje na to, ile osób pozostanie w kraju przyjmującym i na jak długo, nawet po zakończeniu okresu tymczasowej ochrony w Polsce i Unii Europejskiej. Jak wskazano wcześniej w niniejszym piśmie, legalny pobyt obywateli Ukrainy i określonych członków ich rodzin, którzy w okresie od 24 lutego 2022 r. przybyli do Polski w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, został przedłużony na chwilę obecną w Polsce do dnia 4 marca 2024 r., a w niektórych przypadkach do 31 sierpnia lub 30 września 2024 r.

Ustalenie jak w dalszej perspektywie ma wyglądać dalszy status prawny tych osób

temporary protection, the general laws on protection and aliens in the Member States shall apply, without prejudice to Articles 21, 22 and 23." In particular, attention should be paid to the requirement of 'respect for human dignity' arising from the correct implementation of the provisions of the Council Directive already after the termination of temporary protection.

The main reason for people to return from Ukraine will be the end of the war and the elimination of related security threats. However, the availability of basic services such as electricity, water, health care, housing and livelihoods in Ukraine will also play a key role in shaping their decisions, as indicated by the Office of the High Commissioner for Refugees (UNHCR). Linking Ukraine's reconstruction efforts to an 'exit strategy' from temporary protection in Poland and the European Union are therefore essential, as is supporting those under temporary protection through continued access to information on conditions in their places of origin. The Ukrainian authorities will play a decisive role in how long the reconstruction will take, which will have direct consequences on how many people will remain in the host country and for how long, even after the end of the period of temporary protection in Poland and the European Union. As indicated earlier in this letter, the legal stay of Ukrainian nationals and certain members of their families who arrived in Poland in the period from 24 February 2022 in connection with the hostilities conducted on Ukrainian territory has been extended for the time being in Poland until 4 March 2024, and in some cases until 31 August or 30 September 2024.

Determining what the further legal status of these persons is to look like in

jest złożonym procesem, dlatego w ocenie Fundacji konieczne jest jak najwcześniejsze zaplanowanie dalszych działań legislacyjnych dotyczących osób z Ukrainy w Polsce. "Tymczasowa ochrona ma przede wszystkim służyć jako rozwiązanie awaryjne, a nie trwałe. Nadszedł czas, aby zacząć myśleć o tym, co się stanie, gdy tymczasowa ochrona dobiegnie końca" - podkreśla w swoim raporcie Międzynarodowe Centrum Rozwoju Polityki Migracyjnej.

W ocenie Fundacji, **ze względu na dużą liczbę osób z Ukrainy w Polsce oraz perspektywę niezbędnych zmian legislacyjnych rozmowy na temat "strategii wyjścia" dla tymczasowej ochrony osób z Ukrainy w Polsce oraz przyszłych regulacji prawnych w Polsce w tej materii powinny zostać podjęte jak najszybciej.** Kraje przyjmujące mają do dyspozycji szeroki wachlarz rozwiązań prawnych. Obejmują one dalsze przedłużanie tymczasowej ochrony, rozwój nowych lub wykorzystanie istniejących kanałów długoterminowego pobytu, a także kilka pośrednich. Co do zasady Państwa Członkowskie Unii europejskiej po zakończeniu ochrony tymczasowej mogą:

1. przedłużyć status ochrony tymczasowej lub jej podobny specjalny status,
2. skierować osoby objęte ochroną tymczasową do systemu azylowego,
3. wprowadzić wskazane osoby do regularnych kanałów migracji.

Podczas gdy pierwsza opcja wymagała jedynie nowych ram prawnych, dwie ostatnie opcje będą się również wiązały ze znacznymi wysiłkami organizacyjnymi i administracyjnymi państwa. Należy zauważyć i przestrzec, że **bez znacznego zwiększenia możliwości organów wydających decyzje w tych sprawach, zaległości w wydawaniu decyzji mogą trwać kilka lat, co w ocenie Fundacji, w połączeniu z brakiem możliwości**

the long term is a complex process, which is why, in the Foundation's view, it is necessary to plan as early as possible for further legislative measures concerning persons from Ukraine in Poland. "Temporary protection is primarily intended to serve as an emergency solution, not a permanent one. It is time to start thinking about what will happen when the temporary protection comes to an end." - emphasizes the International Centre for Migration Policy Development in its report .

In the Foundation's opinion, due to the **large number of persons from Ukraine in Poland and the perspective of necessary legislative changes, discussions on an "exit strategy" for the temporary protection of persons from Ukraine in Poland and future legal regulations in Poland in this matter should be undertaken as soon as possible.** A wide range of legal solutions are available to host countries. These include the further extension of temporary protection, the development of new or the use of existing long-term residence channels, as well as several intermediate . In principle, Member States of the European Union, once temporary protection has ended, can:

1. extend temporary protection status or a similar special status,
2. refer persons under temporary protection to the asylum system,
3. bring designated persons into regular migration channels.

While the first option only required a new legal framework, the last two options will also involve significant organizational and administrative efforts by the state. It should be noted and warned that, **without a significant increase in the capacity of the authorities issuing decisions in these cases, the backlog of decisions could last**

podjęcia pracy w procedurze uchodźczej wiąże się ze znacznym ryzykiem naruszenia zasady "poszanowania godności ludzkiej" wynikającej z Dyrektywy Rady.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1504) cudzoziemcowi można udzielić ochrony przez:

- 1) **Udzielenie azylu**, gdy przemawia za tym interes Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) **Nadanie statusu uchodźcy**, będącego formą ochrony przewidzianą w prawie międzynarodowym, gdy osoba jest zagrożona w kraju pochodzenia z powodu przynależności do grupy prześladowanej;
- 3) **Przyznanie ochrony tymczasowej**, przyznawana osobom masowo uciekającym z kraju pochodzenia z powodu inwazji lub wojny, do czasu ustania tych zagrożeń;
- 4) **Przyznanie ochrony uzupełniającej**, gdy status uchodźcy nie został przyznany, ale deportacja do kraju pochodzenia wiązałaby się z niebezpieczeństwem dla danej osoby, zagrożeniem jej życia oraz "niehumanym lub poniżającym traktowaniem". Ta forma ochrony jest również przyznawana, gdy w danym kraju dochodzi do przemocy wobec ludności cywilnej w wyniku konfliktu zbrojnego.

Nawet osoby, które nie otrzymały statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, nadal mają szansę na legalny pobyt w Polsce. Zgodnie z art. 348-350 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach z 2013 r. (t.j. Dz.U. 2013 poz. 519; dalej: ustawa o cudzoziemcach), Straż Graniczna powinna wszcząć wobec takiej osoby postępowanie w sprawie zobowiązania jej do powrotu do kraju pochodzenia, w ramach którego ma obowiązek sprawdzić, czy przymusowy powrót tej osoby byłby dla niej bezpieczny.

Jeśli grozi jej tam niebezpieczeństwo, należy **przyznać zgodę na pobyt ze względów humanitarnych**. Pobyt humanitarny jest

for several years , which, in the Foundation's view, combined with the inability to work through the refugee procedure, entails a significant risk of violating the principle of "respect for human dignity" under the Council Directive.

Pursuant to the Act of 13 June 2003 on granting protection to foreigners within the territory of the Republic of Poland (i.e. Journal of Laws of 2023, item 1504), a foreigner may be granted protection by:

- 1) **Granting asylum** when the interests of the Republic of Poland warrant it;
- 2) **The granting of refugee status**, a form of protection under international law, when a person is at risk in his or her country of origin due to membership of a persecuted group;
- 3) **The granting of temporary protection**, granted to persons fleeing their country of origin en masse due to invasion or war, until these threats cease;
- 4) **The granting of subsidiary protection** when refugee status has not been granted but deportation to the country of origin would entail danger to the person concerned, a threat to his or her life and 'inhuman or degrading treatment'. This form of protection is also granted when there is violence against civilians in a country as a result of an armed conflict.

Even those who have not been granted refugee status or subsidiary protection still have the chance to stay legally in Poland. Pursuant to Articles 348-350 of the Foreigners Act 2013 of 12 December 2013. (i.e., Journal of Laws 2013, item 519; hereinafter: the Foreigners Act), the Border Guard should initiate proceedings against such a person to oblige them to return to their country of origin, as part of which it is obliged to check whether it would be safe for the person to be forcibly returned.

również przyznawany, gdy prawa danej osoby mogłyby zostać naruszone poprzez zerwanie kontaktu z rodziną. Pobyt humanitarny jest zatem podobny do ochrony uzupełniającej, ale najczęściej jest przyznawany rodzinom imigrantów ze względu na ich dzieci.

Art. 351 ustawy o cudzoziemcach przewiduje również formę **zgody na pobyt tolerowany**. Jest ona przyznawana w sytuacji, gdy dana osoba ma zostać wydalona do kraju pochodzenia, ale nie posiada dokumentów, przez co nie można potwierdzić jej obywatelstwa.

Wiąże się to z problemem archaiczności polskiego prawa w zakresie uzyskiwania statusu uchodźcy. W Polsce **cudzoziemiec nie może pracować zarobkowo przez pierwsze sześć miesięcy trwania procedury trwania tzw. „procedury uchodźczej”**. Formalnie wniosek o nadanie statusu uchodźcy musi zostać rozpatrzony w ciągu 9 miesięcy, ale w praktyce trwa to wiele lat, ponieważ znaczna część cudzoziemców wielokrotnie odwołuje się od decyzji. **W rezultacie takiego rozwiązania traci na tym zarówno osoba starająca się o status uchodźcy, jak i państwo polskie.**

Potrzeba uregulowania kwestii dalszego statusu prawnego osób z Ukrainy w Polsce po dniu 4 marca 2024 r. wynika także z określonej w **art. 2 Konstytucji RP zasady demokratycznego państwa prawa**, z której wywodzona jest zasada ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa. Z zasadą tą wiąże się m.in. przewidywalność działań organów państwa oraz działanie wobec jednostki w sposób lojalny i uczciwy. **Na podstawie obowiązującego w danej chwili stanu prawnego jednostki podejmują istotne decyzje życiowe, które nie mogą być obarczone ryzykiem, że w sposób nagły i nieprzewidywalny prawo zostanie zmienione, co narazi ich na nieprzewidziane negatywne konsekwencje.** Trybunał

If the person is in danger there, **humanitarian stay** should be granted. Humanitarian residence is also granted when a person's rights could be violated by breaking contact with his or her family. Humanitarian residence is therefore similar to subsidiary protection, but is most often granted to immigrant families for the sake of their children.

Article 351 of the Foreigners Act also provides for a form of **tolerated stay permit**. It is granted when a person is to be expelled to his or her country of origin, but is undocumented so that his or her nationality cannot be confirmed.

This is related to the problem of the archaic nature of Polish law on obtaining refugee status. In Poland, a **foreigner cannot work gainfully for the first six months of the so-called „refugee procedure”**. Formally, the application for refugee status has to be examined within 9 months, but in practice it takes many years, as a significant number of foreigners repeatedly appeal against a negative decision. **As a result of such a solution, both the person seeking refugee status and the Polish state lose out.**

The need to regulate the issue of the continued legal status of persons from Ukraine in Poland after 4 March 2024 also stems from the **principle of a democratic state of law set out in Article 2 of the Constitution of the Republic of Poland**, from which is derived the principle of protection of the individual's trust in the state and the law created by it. Related to this principle is, inter alia, the predictability of the actions of state authorities and acting towards the individual in a loyal and fair manner. **On the basis of the legal state in force at a given moment, individuals take important decisions in their lives, which cannot be burdened with the risk that the**

Konstytucyjny wskazuje, że: „pewność prawa oznacza (...) możliwość przewidywania działań organów państwa i związanych z nimi zachowań obywateli, a także że: „przyjmowane przez ustawodawcę nowe unormowania nie mogą zaskakiwać ich adresatów, którzy **powinni mieć czas na dostosowanie się do zmienionych regulacji i spokojne podjęcie decyzji co do dalszego postępowania**”.

W związku z powyższym zwracamy się do Pana Pełnomocnika z uprzejmą prośbą o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy obecnie opracowywane są nowe strategie dotyczące wyjścia z reżimu prawnego ochrony tymczasowej wobec osób z Ukrainy w Polsce? Jeśli tak, to jakie?
2. Jakie jest stanowisko rządu w sprawie przedłużenia ochrony tymczasowej wobec osób z Ukrainy w Polsce po dniu 4 marca 2024 r. oraz jaki jest harmonogram prac rządu w tym obszarze?
3. Jakie rozwiązania prawne przewiduje ustawodawca dla osób z Ukrainy, które w 2024 r. zdadzą polską maturę i będą planować rozpoczęcie studiów w Polsce?
4. Czy rząd przewiduje wprowadzenie zmian w prawie polegających na udzielaniu zezwolenia na pobyt czasowy również dla dzieci objętych w Polsce ochroną tymczasową, jeśli są dziećmi osób uprawnionych od 1 kwietnia 2023 r. do złożenia wniosku o pobyt czasowy, tak aby zapewnić ochronę przed rozłączeniem rodzin?
5. Czy rząd przewiduje zmianę przepisów ustawy o cudzoziemcach, w ten sposób, aby osoby z Ukrainy oraz pozostali cudzoziemcy w Polsce mogli pracować zarobkowo również

law will be changed in a sudden and unpredictable manner, exposing them to unforeseen negative consequences. The Constitutional Court points out that: "legal certainty means (...) the possibility to foresee the actions of state bodies and the related behavior of citizens, and that: "the new norms adopted by the legislator must not take the addressees by surprise, who **should have time to adapt to the changed regulations and calmly take a decision as to their further conduct**" .

In view of the above, we kindly request esteemed Plenipotentiary to answer the following questions:

1. Are new strategies currently being developed for exiting the legal regime of temporary protection for Ukrainian persons in Poland? If so, which ones?
2. What is the government's position on extending temporary protection for persons from Ukraine in Poland beyond 4 March 2024 and what is the government's timetable for work in this area?
3. What legal solutions does the legislator envisage for people from Ukraine who will pass the Polish baccalaureate in 2024 and plan to start studying in Poland?
4. Does the government envisage amending the law to also grant a temporary residence permit for children under temporary protection in Poland if they are the children of persons entitled from 1 April 2023 to apply for temporary residence, so as to provide protection against family separation?
5. Does the government envisage amending the provisions of the Foreigners Act so that persons

przez pierwsze sześć miesięcy trwania procedury trwania tzw. "procedury uchodźczej"?

W imieniu:

1. Fundacja "Right to Protection",
2. Konsorcjum Migracyjne w składzie:
 - Helsińska Fundacja Praw Człowieka,
 - Amnesty International,
 - Polskie Forum Migracyjne,
 - Stowarzyszenie Interwencji Prawnej,
 - Migrant Info Point,
 - Fundacja Polska Gościnność,
 - Stowarzyszenie Homo Faber,
 - Nomada - Stowarzyszenie na rzecz Integracji Społeczeństwa Wielokulturowego,
 - Ukraiński Dom.

Z wyrazami szacunku,

.....
/kwalifikowany podpis elektroniczny/

Do wiadomości:

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa
biurorzecznika@brpo.gov.pl

from Ukraine and other foreigners in Poland can also be gainfully employed during the first six months of the so-called „refugee procedure”?

On behalf of:

1. Right to Protection Foundation,
2. The Migration Consortium consisting of:
 - Helsinki Foundation for Human Rights,
 - Amnesty International,
 - Polish Migration Forum,
 - Legal Intervention Association,
 - Migrant Info Point,
 - Polish Hospitality Foundation,
 - Homo Faber Association,
 - Nomada - Association for the Integration of a Multicultural Society,
 - Ukrainian House.

Yours sincerely,

.....
/qualified electronic signature/

For information:

Mr. Professor
Marcin Wiącek
Human Rights defender of the Republic of Poland
al. Solidarności 77
00-090 Warsaw
biurorzecznika@brpo.gov.pl

Pan

Przemysław Czarnek
Minister Edukacji i Nauki
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa
kancelaria@mein.gov.pl

Mr.

Przemysław Czarnek
Minister of Education and Science
Wspólna Street 1/3
00-529 Warsaw
kancelaria@mein.gov.pl